

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 405/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen valtiosäännön rikkomisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ano Turtiaisen /vkk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 405/2021 vp:

Kun valtio julkisessa oikeudenkäynnissä parhaillaan itse myöntää, että menettelyllisesti väärin tehty päätöksenteko ei sido Suomea eikä sen kansalaisia, niin miksi samaan aikaan pääministeri, eurooppaministeri, valtioneuvosto, oikeuskansleri ja Suomen valtio ristiriitaisesti vetoavat valtiosäännön vastaisesti syntyneeseen EU-liittymissopimukseen, euroon siirtymiseen ja 18.5.2021 suoritettuun elvytyspakettiinäänestykseen,

mihin toimiin valtioneuvosto aikoo ryhtyä niiden toteamiseksi valtiosäännön vastaisina Suomea sitomattomiksi ja

onko niin, että valtiosäännön mukaisten oikeuksien ja oikeustilan palauttaminen Suomeen on mahdollista vain ICC-tuomioistuimen tai muun kansainvälisen tuomioistuimen tuomiolla?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Perustuslain 2 §:n 1 momentin mukaan valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Edelleen 1 §:n 1 momentin mukaan Suomi on täysivaltainen tasavalta ja 3 momentin mukaan Suomi on Euroopan Unionin jäsen. Lainsäädäntövalta kuuluu perustuslain 3 §:n mukaan eduskunnalle, ja hallitusvaltaa käyttävät tasavallan presidentti ja valtioneuvosto.

Kirjallisessa kysymyksessä on kyse siitä, ovatko päätökset Suomen EU-liittymisestä ja erityisesti 18.5.2021 suoritetusta elvytyspaketista päättämisestä tehty valtiosääntöä rikkoen virheellisellä 2/3 enemmistöäänestyksellä.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 311 artiklan mukaan neuvosto hyväksyy erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti päätöksen, jossa vahvistetaan unionin omien varojen järjestelmää koskevat säännökset. Tämä päätös

tulee voimaan, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Suomessa omien varojen päätös käsitellään ja käsiteltiin eduskunnassa perustuslain 94 §:n mukaisesti.

Perustuslain 74 §:n mukaan eduskunnan perustuslakivaliokunnan tehtävänä on antaa lausuntonsa sen käsittelyyn tulevien lakiehdotusten ja muiden asioiden perustuslainmukaisuudesta sekä suhteesta kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan hallituksen esityksestä eduskunnalle Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 hyväksymisestä (PeVL 14/2021 vp) arvioinut ehdotuksen käsittelyä perustuslain 94 §:n kannalta ja todennut, että kyse on merkittävään toimivallan siirtoon Euroopan unionille tosiasiallisesti rinnastuvasta järjestelystä. Perustuslakivaliokunta on esittänyt, että eduskunnan suostumus on tarpeen hallituksen esityksessä tarkoitetun päätöksen hyväksymiselle ja että eduskunnan suostumuksen antamisesta päätetään kahden kolmasosan enemmistöllä. Eduskunta on täysistunnossa 18.5.2021 päättänyt suostumuksen antamisesta perustuslakivaliokunnan päätösesityksen mukaisesti kahden kolmasosan enemmistöllä. Perustuslain 42 §:n 1 momentin mukaan puhemies valvoo, että asioita täysistunnossa käsiteltäessä noudatetaan perustuslakia.

Kysymyksessä viitatussa päätöksenteossa on kyse eduskunnan päätöksenteosta. Valtioneuvoston tehtäviin ei kuulu eikä sen toimivallassa ole arvioida tai valvoa ylintä valtiovaltaa käyttävän eduskunnan toiminnan ja päätöksenteon perustuslainmukaisuutta.

Helsingissä 14.7.2021

oikeusministeri Anna-Maja Henriksson